

R O Z H O D N U T Í

Nejvyšší správní soud jako soud kárný rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Miluše Doškové a členů JUDr. Zdeňka Novotného, JUDr. Tomáše Homoly, Mgr. Stanislava Moláka, JUDr. Petra Škvaina a JUDr. Karla Urbana, o návrhu **ministra spravedlnosti** ze dne 20. 6. 2012, č. j. 787/2011-OSD-ENA/24, na zahájení kárného řízení proti **Mgr. P. D.**, soudnímu exekutorovi Exekutorského úřadu Beroun, zast. JUDr. Jindřichem Šimberským, advokátem, se sídlem Hořejší nábřeží 786/21, Praha 5, při ústním jednání konaném dne 30. 1. 2013,

t a k t o :

Mgr. P. D. nar. x,
soudní exekutor Exekutorského úřadu Beroun,

I. s e z p r o š ť u j e

podle § 19 odst. 2 zákona č. 7/2002 Sb., o řízení ve věcech soudců, státních zástupců a soudních exekutorů, ve znění pozdějších předpisů, návrhu ministra spravedlnosti ze dne 20. 6. 2012, č. j. 787/2011-OSD-ENA/24, v části, již mu bylo kladeno za vinu, že:

1. jako soudní exekutor pověřený provedením exekuce sp. zn. 015 EX 123/2004 byl v tomto řízení bezdůvodně nečinný od 10. 2. 2006, kdy vymohl částku 11.147,90 Kč z účtu povinného, do 26. 10. 2011, kdy vydal neadresované žádosti o součinnost; tato nečinnost trvala 5 let a 8 měsíců,
2. jako soudní exekutor pověřený provedením exekuce sp. zn. 015 EX 123/2004 se nevypořádal s tvrzením povinného uvedeným v odvolání proti exekučnímu příkazu doručenému dne 1. 10. 2004, nedotázal se oprávněně, zda skutečně došlo k tvrzené úhradě pohledávky, ani nepoučil povinného, že tvrzení o úhradě je potřeba doložit; s uvedeným tvrzením povinného se začal zabývat až poté, co se na něj povinný opětovně obrátil s návrhem na zastavení exekuce doručeným dne 7. 11. 2011 - byl tak v prodlení s vypořádáním se s tvrzením povinného o úhradě pohledávky od 1. 10. 2004 do 10. 11. 2011, kdy vyzval oprávněnou k vyjádření k tvrzené úhradě pohledávky,

neboť skutek 1. se nestal a skutek 2. není kárným proviněním,

II.

Podle § 19 odst. 3 zákona č. 7/2002 Sb. se přiznává Mgr. P. D., soudnímu exekutorovi, náhrada účelně vynaložených nákladů k rukám Mgr. Jindřicha Šimberského, advokáta, a to ve výši, která bude určena samostatným rozhodnutím.

III.

Kárné řízení pro skutky spočívající v tom, že

jako soudní exekutor pověřený provedením exekuce sp. zn. 015 EX 123/2004:

1. vymohl v daném řízení náklady exekuce a náklady oprávněného bez toho, že by tyto předtím určil v příkazu k úhradě nákladů exekuce a následně exekuční řízení ukončil, aniž by vydal příkaz k úhradě nákladů exekuce a tím omezil účastníky řízení v jejich právu bránit se výši nákladů exekuce podáním oprávněného prostředku,

2. porušil své zákonné povinnosti plynoucí z ust. § 13 exekučního řádu tím, že v rámci své řídicí činnosti nedohlížel na činnost svých zaměstnanců při vyhotovování osobních doručenek, v důsledku čehož tyto neobsahovaly zákonem stanovené náležitosti,

3. v rozporu se zásadou přiměřenosti rozhodl exekučními příkazy č. j. 015 EX 123/2004 – 41 ze dne 1. 11. 2011 a č. j. 015 EX 123/2004 – 51 ze dne 9. 11. 2011 o provedení exekuce prodejem nemovitostí povinného, přestože prioritní způsoby provedení exekuce (srážkami z příjmů a přikázáním pohledávky) bezpečně postačovaly k uspokojení pohledávky oprávněného a nákladů exekuce,

se podle § 14 písm. a) zákona č. 7/2002 Sb., o řízení ve věcech soudců, státních zástupců a soudních exekutorů, ve znění pozdějších předpisů

z a s t a v u j e ,

neboť návrh na zahájení řízení byl v této části vzat zpět.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

Ministr spravedlnosti podal návrh na zahájení kárného řízení (kárnou žalobu) proti Mgr. P. D., soudnímu exekutorovi, pro skutky popsané v jednotlivých výrocích tohoto rozhodnutí. Ve všech těchto skutcích spatřoval kárný žalobce závažné porušení povinností stanovených právním předpisem. Vycházel přitom ze stížnosti povinného L. M., když jím tvrzené skutečnosti považoval za prokázané obsahem spisu exekutorského úřadu. Nejprve navrhl, aby kárný soud exekutora odvolal z úřadu. Podáním doručeným Nejvyššímu správnímu soudu dne 28. 1. 2013 vzal kárný žalobce kárnou žalobu zčásti zpět, a to ve skutcích uvedených pod body 3, 4, 5 kárné žaloby (část III. výroku tohoto rozhodnutí) Současně změnil návrh na uložení kárného opatření tak, že navrhuje uložení přiměřené pokuty podle § 116 odst. 3 písm. c) exekučního řádu.

II. Vyjádření kárně obviněného

Kárně obviněný v písemném vyjádření ze dne 20. 8. 2012 poukázal na skutečnost, že kárný žalobce s ohledem na celospolečenské nazírání na exekutory zarputile zveličuje jeho pochybení. Navíc vůči němu postupuje zaujatě, což je zřejmé z navrhovaného kárného opatření (odvolání z úřadu), které je ve zjevném nepoměru k závažnosti žalovaných skutků. Kárně obviněný k výkonu exekutorské činnosti přistupuje zodpovědně a pečlivě, a pokud se vůbec dopustil pochybení, tato nikdy nevedla k jeho osobnímu prospěchu.

Ke skutku 1. kárné žaloby (I.1. výroku) kárně obviněný uvádí, že prodlení bylo způsobeno pochybením pověřené zaměstnankyně B. K., která platby povinného nezaevidovala. Pro opakované nedostatky v její práci s ní byl v roce 2006 rozvázán pracovní poměr. Kárně obviněný by neměl být vystaven absolutní objektivní odpovědnosti za nedostatky v činnosti svých zaměstnanců za situace, kdy se s nimi vypořádal. Od soudního exekutora nelze rozumně požadovat osobní kontrolu všech úkonů jeho zaměstnanců. K pojetí odpovědnosti exekutora poukazuje na rozdílné posouzení ve věci tohoto soudu sp. zn. 13 Kse 1/2011 a sp. zn. 14 Kse 6/2011 a zejména na závěr o nezbytnosti zavinění jako podmínky kárné odpovědnosti. Další prodlení ve věci vzniklo v důsledku nepřehlednosti daného spisu. Zde kárně obviněný poukazuje také na skutečnost, že zásada rychlosti a účelnosti byla do exekučního řádu vtělena až jeho novelou provedenou zákonem č. 286/2009 Sb., tedy platí od 1. 11. 2009. Je-li žalována nečinnost před tímto datem, zjevně tak kárný žalobce vychází ze znění zákona po novele, jehož užívá retroaktivně.

Ke skutku 2. kárné žaloby (I.2. výroku) kárně obviněný namítá, že je žalován skutek, který se nestal. Odvolání povinného bylo řádně postoupeno exekučnímu soudu dne 4. 10. 2003 (poznámka soudu, zřejmě má být 2004). Exekuční soud dospěl k závěru, že se jedná o odvolání proti opravnému usnesení o nařízení exekuce, a proto je postoupil odvolacímu soudu, který o něm dne 19. 4. (rok neuveden) pod č. j. 22 Co 128/2005 - 29 rozhodl. I v případě, že by se snad jednalo o návrh na zastavení exekuce, musel by být postoupen exekučnímu soudu, jak tehdy stanovil § 55 odst. 1 exekučního řádu. I zde zřejmě kárný žalobce retroaktivně aplikuje pozdější znění exekučního řádu.

Kárně obviněný se podrobně vyjádřil i ke skutkům žalovaným pod body 3, 4, 5 kárné žaloby (část III. výroku); s ohledem na zpětvzetí žaloby v této části není obsah vyjádření podstatný a není třeba jej rekapitulovat.

Kárně obviněný vyjádřil názor, že se žalované skutky buď nestaly, nebo nejsou natolik závažné, aby byly kárným proviněním. Postup žalovaného vůči své osobě označil za neobjektivní a navrhl zproštění žaloby. V doplnění vyjádření poukázal na konkrétní nepoměr v pozornosti, jež je mu věnována kárným žalobcem v porovnání s pozorností vůči ostatním exekutorům.

II.1. replika kárného žalobce

Kárný žalobce k tomu sdělil, že kárně obviněný nebyl v rozhodném období nijak výjimečně zatížen, naopak v letech 2005 - 2008 zaznamenal pokles exekucí. Nečinnost a průtahy v řízení byly kárně stíhány i v době před novelou exekučního řádu účinnou od 1. 11. 2009; odkazuje zejména na rozhodnutí tohoto soudu sp. zn. 11 Kse 21/2009 a sp. zn. 14 Kse 3/2011. Kárný žalobce proto bral v úvahu nečinnost za účinnosti zákona v obou zněních, a posoudil ji podle zákona účinného v době dokončení trvajících skutků. Ke skutku žalovaného uvedenému v bodě 2. kárné žaloby poukazuje na obsah exekučního spisu. Povinný sice své podání doručené exekutorovi dne 1. 10. 2004 nazval odvoláním, ale fakticky se jednalo o žádost o zastavení exekučního řízení. Kárně obviněný podání nepředložil soudu, a pokud je na č. l. 20a exekučního spisu založena předkládací zpráva, není k ní připojena doručka. Důsledkem zmateného

postupu kárně obviněného bylo ignorování tvrzení povinného o úhradě pohledávky až do roku 2011. Kárně obviněným označené rozhodnutí odvolacího soudu se týkalo jiného podání povinného.

III. Splnění předpokladů pro věcné projednání žaloby

Kárný senát nejprve zkoumal, zda návrh na zahájení kárného řízení splňuje předpoklady pro jeho věcné projednání. Kárná žaloba byla podána za účinnosti exekučního řádu ve znění do 31. 12. 2012. Podle § 117 odst. 3 exekučního řádu kárná žaloba musela být podána do 6 měsíců ode dne, kdy se kárný žalobce o kárném provinění dozvěděl, nejpozději však do 3 let ode dne, kdy ke kárnému provinění došlo. Do šestiměsíční lhůty se nezapočítávala doba, po kterou se prováděly přípravné úkony k prověření, zda ke kárnému provinění došlo, nejvýše však v délce dvou měsíců.

Kárný žalobce se o možném kárném provinění dozvěděl ze stížnosti povinného L. M. doručené Ministerstvu spravedlnosti dne 22. 12. 2011. Průběh prověřování stížnosti není z hlediska dodržení subjektivní lhůty podstatný, neboť kárná žaloba byla podána 20. 6. 2012, tedy v základní šestiměsíční lhůtě. Subjektivní lhůta tak byla dodržena.

U skutků staršího data je třeba zkoumat i lhůtu objektivní, v daném případě je takto žalována nečinnost v bodě 1, 2 kárné žaloby. Nečinnost je jednáním trvajícím (k tomu srovnej rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 5. 2011, č. j. 14 Kse 3/2011 - 43) a pro dodržení objektivní lhůty je rozhodné, že tvrzená nečinnost spadá do doby nepřesahující tři roky před podáním kárné žaloby. V obou případech kárný žalobce tvrdí, že se jedná o nečinnost ukončenou v roce 2011.

Za dané situace kárný senát shledal, že kárná žaloba byla podána osobou k tomu oprávněnou a z hlediska subjektivní i objektivní lhůty včas a účinně.

IV. Ústní jednání

IV.1. dokazování

Ze spisu předloženého soudním exekutorem kárný soud při jednání zjistil, že exekuce proti povinnému byla nařízena usnesením Okresního soudu v Berouně ze dne 16. 2. 2004, č. j. Nc 2552/2004 - 5, pro pohledávku oprávněné ve výši 4.000 Kč včetně nákladů předcházejícího řízení ve výši 23.329 Kč a nákladů této exekuce. Provedením exekuce byl tímto usnesením pověřen kárně obviněný, který v témže roce provedl úkony ke zjištění majetku povinného a dne 11. 8. 2004 jej vyzval k dobrovolnému splnění povinnosti, přičemž ve výzvě vyčíslil i náklady exekuce (celkem 33.476 Kč). Dne 17. 6. 2004 vydal příkaz č. j. 15 Ex 123/2004 - 15 na přikázání pohledávky z účtu bance povinného. Proti tomuto příkazu podal povinný dne 27. 9. 2004 odvolání, v jehož textu požádal o zastavení exekučního řízení, neboť mj. částku 4.000 Kč uhradil na účet oprávněné. Exekutor usnesením ze dne 1. 10. 2004 odvolání zamítl jako nepřijatelné; toto usnesení povinný rovněž napadl odvoláním, v němž znovu zopakoval, že částku 4.000 Kč dobrovolně uhradil dne 27. 9. 2004. V té době bylo z podnětu exekutora vydáno usnesení OS Beroun ze dne 5. 10. 2004, č. j. Nc 2552/2004 - 8, jímž bylo změněno jeho usnesení ze dne 16. 2. 2004 tak, že se exekuce nařizuje pro částku 4.000 Kč a náklady této exekuce a exekutor následně dne 18. 10. 2004 rozhodl o částečném zrušení exekučního příkazu ohledně částky 23.329 Kč. Odvolání povinného pak Krajský soud v Praze

usnesením ze dne 19. 4. 2005, č. j. 22 Co 128/2005 - 29 odmítl. V lednu 2006 pak exekutor vyrozuměl účastníky řízení o nabytí právní moci exekučního příkazu.

Další úkony, a to žádosti o poskytnutí součinnosti ke zjištění majetku povinného, učinil exekutor až 26. 10. 2011, přičemž tyto žádosti nejsou adresné. Dále byl exekutorem vydán dne 27. 10. 2011, exekuční příkaz č. j. 015 Ex 123/2004 - 38, k provedení exekuce srážkami ze mzdy a dne 1. 11. 2011, exekuční příkaz č. j. 015 EX 123/2004 - 41 ke zřízení exekutorského práva a příkaz k provedení exekuce prodejem nemovitostí. Poté byla exekutorovi doručena žádost povinného ze dne 7. 11. 2001 o zastavení exekuce prodejem nemovitostí a zrušení exekučních příkazů nařizujících prodej. Dne 9. 11. 2011 byl vydán další příkaz č. j. 015 EX 123/2004 - 51 ke zřízení exekutorského práva a příkaz k provedení exekuce prodejem nemovitostí.

Usnesením ze dne 10. 11. 2011 byla oprávněná vyzvána k vyjádření ke tvrzení povinného o dobrovolné úhradě dluhu; povinný dne 14. 11. 2011 doložil výpisy ze svého účtu spolu s vyjádřením k platbám. Dne 18. 11. 2011 byly vydány exekuční příkazy č. j. 015 EX 123/2004 - 61 a č. j. 015 EX 123/2004 - 62 k provedení exekuce příkázáním pohledávky z účtu peněžního ústavu a č. j. 015 EX 123/2004 - 63 příkázáním jiných peněžních pohledávek. Potvrzení o platbě povinného oprávněné ve výši 4.000 Kč bylo exekutorovi doručeno dne 21. 11. 2011. Poté exekutor usnesením ze dne 24. 11. 2011 vyzval oprávněnou k vyjádření k návrhu na zastavení exekuce, přičemž téhož dne mu bylo doručeno podání povinného požadující zastavení exekuce a zrušení všech exekučních příkazů a tento návrh byl zopakován dne 7. 11. 2011. Exekuce pak byla usnesením ze dne 7. 11. 2011 zastavena co do částky 972,10 Kč. Dne 19. 12. 2011 povinný podal odvolání proti všem exekučním příkazům. Dne 28. 12. 2011 pak exekutor oznámil skončení exekuce a téhož dne usneseními č. j. 015 Ex 123/2004 - 79, 80 zastavil exekuce prováděné zřízením exekutorského zástavního práva a prodejem nemovitostí.

IV. 2. vyjádření účastníků řízení

Kárný žalobce při jednání setrval na tvrzeních uvedených v kárné žalobě ke skutkům 1, 2, s tím, že nečinnost uvedenou ve druhém skutku nepovažuje za součást nečinnosti žalované ve skutku prvním. Poukázal na rozpornost v tvrzení kárně obviněného, který nejprve tvrdil, že spis byl odkládán jako nepřehledný, a nyní tvrdí, že se o spise nevěděl. Jinak odkázal na kárnou žalobu.

Kárně obviněný ke skutku 1. uvedl, že v roce 2006 bylo vymoženo vše pro oprávněnou i na náklady; pracovnice exekutora pokládala spis za vyřízený, a proto jej založila do archivu, aniž ovšem platbu vyznačila a exekuci formálně ukončila. V roce 2011 při revizi archivu byl spis nalezen, a protože platby nebyly evidovány, spis byl reaktivován a činěny veškeré úkony, jakoby k úhradě nedošlo. K dotazu soudu uvedl, že v r. 2006 užíval elektronický systém, z něhož nebyl zřejmý přehled starších neukončených věcí. Vedl současně i knižní rejstřík, ovšem tato věc z něho zjištěna nebyla. Kontrolu sám prováděl namátkově, rovněž byl i jiný pracovník pověřen prováděním kontroly; tento případ ovšem kontrolami zjištěn nebyl. O provádění kontroly svědčí právě skutečnost, že pracovnice mj. odpovědná za pochybení v této věci, byla propuštěna pro nedostatky v práci. Při jejím odchodu zřejmě ale nebyla řádně provedena kontrola rejstříkově „živých“ spisů. Teprve v r. 2007 - 2008 se evidence začala vést v novém evidenčním systému „Aura“, do něho se však zanašely jen nové věci.

Ke druhému žalovanému skutku kárně obviněný doložil z originálu exekučního spisu, že u listiny č. l. 20a je připojena doručenko, která dokládá, že odvolání povinného bylo

předloženo exekučnímu soudu. Podání stěžovatele si posoudil podle jeho obsahu, domnívá se, že není oprávněn hodnotit podáním projevenou vůli odvolatele.

K oběma skutkům zdůraznil, že byt' by mohlo být shledáno jeho pochybení po formální stránce, není s jeho jednáním spojen žádný negativní důsledek pro účastníky řízení. Pohledávka i náklady byly řádně vymoženy a k újmě povinného příkazy vydanými v roce 2011 nedošlo, neboť nebyly realizovány.

K dotazu soudu uvedl, že v roce 2010 u něho byla ministerstvem spravedlnosti provedena kontrola, při níž byly zjištěny některé nedostatky včetně průtahů; tato věc však kontrolována nebyla. Nedostatky mu byly vytknuty.

IV.3. skutečnosti zjištěné předběžným šetřením soudu

Podle zprávy Exekutorské komory bylo kárně obviněnému uloženo kárné opatření rozhodnutím ze dne 27. 5. 2008, které nabylo právní moci až dne 13. 4. 2012 (usnesení zdejšího soudu č. j. 11 Kse 2/2009 - 133). Z evidence Nejvyššího správního soudu bylo zjištěno, že kárně obviněný byl uznán vinným kárným proviněním rozhodnutím ze dne 2. 5. 2012, č. j. 11 Kse 9/2009 – 56; byla mu uložena pokuta 20.000 Kč.

Kárný žalobce při jednání soudu předložil výtky, které byly v posledních letech žalovanému uloženy v souvislosti se šetřením jiných stížností. Kárně obviněný k tomu uvedl, že výtky jsou výsledkem tvrdšího přístupu kárného žalobce k jeho osobě a současně poukázal na skutečnost, že výtkami byla řešena i nečinnost, která je v případě dané kárné žaloby hodnocena přísněji.

V. Posouzení věci kárným senátem

V.1. rozhodné právo

Kárný senát se v první řadě zabýval otázkou, jaké znění zákona č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) je pro posouzení věci rozhodné. Exekuční řád byl totiž v ustanoveních upravujících kárnou odpovědnost výrazně novelizován zákonem č. 396/2012 Sb., účinným od 1. 1. 2013. Přejídná ustanovení obsažená v čl. IV. odst. 1 stanoví, že se zahájená řízení dokončí podle dosavadních předpisů. Kárné řízení spočívá v posouzení odpovědnosti za porušení právních či stavovských předpisů, při němž se postupuje přiměřeně podle zákona č. 7/2002 Sb. a podle trestního řádu. Odpovědnost exekutora plyne z hmotněprávního předpisu, kterým je exekuční řád. Časovou působnost, ač její úpravu exekuční řád výslovně neobsahuje, je třeba ve smyslu uvedeného přejídného ustanovení vnímat obdobně jak je to běžné i u jiných předpisů upravujících trestání. Tak např. trestní zákoník stanoví v § 2 odst. 1, že trestnost činu se posuzuje podle zákona účinného v době, kdy byl trestný čin spáchán; podle pozdějšího zákona se postupuje jen tehdy, jestliže je to pro pachatele příznivější. Tato zásada je zakotvena i čl. 40 odst. 6 Listiny základních práv a svobod. Přesto, že kárné řízení není řízením trestním, musela by být i v něm tato zásada respektována. V daném případě novela provedená zákonem č. 396/2012 Sb. je ve svém celku i v jednotlivých ustanoveních upravujících kárná opatření výrazně přísnější, než tomu bylo doposud. Z toho všeho je třeba dovodit, že o kárné žalobě je nutno rozhodovat podle exekučního řádu ve znění účinném do 31. 12. 2012.

V.2. posouzení odpovědnosti

Kárný senát při posouzení odpovědnosti soudního exekutora vycházel z dosavadní soudní judikatury, z níž konstantně plyne, že stát exekucním řádem přenesl stát část výkonu své moci – specificky moci soudní, již je třeba rozumět soudní řízení počínaje nalézacím až po řízení vykonávací – na soudní exekutory. Jimi sice jsou fyzické osoby, avšak tato skutečnost má význam toliko právně technický, či organizačně institucionální. Z hlediska funkcionálního vykonávají soudní exekutoři státní moc. Tento fakt pak také zdůvodňuje významné ingerence státu do výkonu jejich činnosti formou dohledu, návrhovým oprávněním státu v kárných řízeních a především zdůvodňuje primární odpovědnost státu za škodu způsobenou exekutorem. V tomto směru se postavení exekutorů z hlediska jejich kárné odpovědnosti blíží postavení soudců, byť kárná odpovědnost je v § 116 odst. 2 exekucního řádu vymezena poměrně přísně. Z dikce tohoto ustanovení lze dovodit, že kárným proviněním exekutora je jednání, kterým závažně nebo opětovně poruší povinnost stanovenou tímto zákonem, případně občanským soudním řádem, upravujícím postup exekutora při výkonu funkce nebo jestliže jeho chováním byla závažně nebo opětovně narušena důstojnost exekutorského povolání. Jde tedy o jednání popsané intenzitou či opětovností, které je buď protiprávní, nebo samo o sobě nemusí být ještě protiprávní, ale narušuje důstojnost exekutorského povolání. Při hodnocení závažnosti porušení povinnosti exekutorem je ovšem třeba vycházet ze všech okolností konkrétního případu [blíže viz Kasíková, M. a kol. Zákon o soudních exekutorech a exekucní činnosti (exekucní řád). Komentář. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2010, s. 417 a násl.].

Kárným proviněním podle § 116 odst. 2 písm. a) exekucního řádu je závažné nebo opětovné porušení povinnosti stanovené právním nebo stavovským předpisem anebo usnesením Komory

V.2. a) skutek 1. kárné žaloby

Soudnímu exekutorovi byla kladena za vinu nečinnost od 10. 2. 2006, kdy měla být uhrazena částka 11 147,90 Kč do 26. 10. 2011, kdy bylo v řízení pokračováno vydáním žádostí o součinnost. Kárný žalobce označil za porušené ustanovení § 2 a § 46 odst. 1 exekucního řádu. Podle § 2 exekucního řádu je exekutor při své činnosti vázán Ústavou České republiky, zákony, jinými právními předpisy a rozhodnutími soudů vydanými v řízení o výkonu rozhodnutí a exekucním řízení. Podle § 46 odst. 1 exekucního řádu je exekutor povinen postupovat při provádění exekuce rychle a účelně a podle odst. 2 téhož ustanovení činí i bez návrhu úkony směřující k jejímu provedení. Obdobná povinnost plyne i z čl. 5 Pravidel profesionální etiky a soutěže soudních exekutorů (etického kodexu). V daném případě tvrzená nečinnost začala běžet v roce 2006. Podle § 46 odst. 1 exekucního řádu ve znění rozhodném v roce 2006 byl exekutor povinen při provedení exekuce činit i bez návrhu úkony směřující k jejímu provedení. Nečinnost jako kárné provinění je konstantně vnímána jako skutek trvajících; jak uvedl tento soud v rozhodnutí ze dne 30. 5. 2011, č. j. 14 Kse 3/2011 - 43: *(N)echinnost osudního exekutora, má-li charakter kárného provinění podle § 116 odst. 2 písm. a) exekucního řádu, představuje skutek trvajících, jež podstatou je vyvolání a následné udržování protiprávního stav, přičemž za ukončení tohoto protiprávního stavu se považuje úkon směřující k jeho odstranění, tedy procesní úkon směřující k vymožení pohledávky oprávněného, případně jiný úkon ke skončení exekuce. Při posuzování změny právního předpisu v průběhu trvání protiprávního jednání je rovněž třeba vycházet z trestněprávních zásad upravených trestním zákoníkem. Podle jeho ustanovení § 2 odst. 2, pokud se v průběhu trvání protiprávního skutku změnil právní předpis, užije se zákona účinného při dokončení jednání. Předpokladem takového postupu ovšem je, že jednání je protiprávním podle obou předpisů, za jejichž účinnosti bylo páčáno. V daném případě je sice stávající právní úprava povinnosti rychlého postupu v exekucním řádu vyjádřena precizněji, ovšem i ze znění rozhodného pro rok 2006 je zřejmé, že exekutor byl povinen postupovat tak, aby byla exekuce řádně provedena - součástí této povinnosti jistě byl i postup*

bez průtahů. Opačný výklad akceptující nečinnost by byl absurdní. Lze tak uzavřít, že pokud by se kárně obviněný v daném případě dopustil nečinnosti v žalovaném rozsahu, jednalo by se o trvajícím skutek, který by bylo třeba posoudit podle exekučního řádu ve znění účinném při dokonání skutku.

Podstatné ovšem je, zda jednání, jehož se exekutor dopustil, je nečinností. Nečinností při provádění exekuce je totiž třeba rozumět neprovádění úkonů, které směřují k jejímu cíli, jímž je vymožení pohledávky pro oprávněného, a to včetně nákladů exekuce. Žalovaný nečinnost vymezil dobou mezi úhradou povinného v roce 2006 a součinnostními úkony, jimiž měly být v roce 2011 zjištěny prostředky a majetek povinného pro pokračování v exekuci. Té však již zjevně nebylo třeba. Kárný senát uvěřil tvrzení kárně obviněného, že exekuce byla provedena již v roce 2006. To je totiž zřejmé z opakovaných vyjádření povinného, které doložil i výpisy z účtů, v nichž byly platby zaznamenány, stejně tak jako to bylo posléze zjištěno i z vyjádření oprávněného. O tom, že prostředky uhrazené v roce 2006 pokryly pohledávku i náklady exekuce, svědčí i skutečnost, že kárně obviněný exekuční řízení v roce 2011 zastavil, a to aniž by některý z příkazů k nařízení exekuce vydaných v tom roce realizoval. Nenastal tedy důsledek tvrzený žalobcem – průtahy ve vymožení pohledávky.

Protiprávní jednání kárně obviněného tedy nebylo nečinností spočívající v neprovádění úkonů k provedení exekuce, jak je žalováno. Exekuce provedena byla. Skutek, tak, jak byl kárným žalobcem žalován, se tedy nestal. Proto kárný senát žaloby v této části zprostil.

Je sice zřejmé, že kárně obviněný pochybil tím, že v r. 2006 exekuci formálně neukončil, a že její skončení neuvedl v evidenci (rejstříku), stejně tak jako je zřejmé, že nedostatečně kontroloval neskončené věci. To je však jiným jednáním (skutkem), přičemž změna žalovaného skutku v tomto smyslu by se vymykala možnosti úpravy popisu skutku. Pro toto jiné jednání exekutor žalován nebyl. Nelze také přehlédnout, že důsledek, kterým je zásah do práv účastníků řízení, nespočíval v tom, že exekuce nebyla provedena, ale v tom, že v ní v důsledku nedostatečné evidence bylo pokračováno v roce 2011 a zejména povinný byl obtěžován zbytečnými úkony exekutora. Ani pro toto jednání kárně obviněný žalován nebyl, a proto se kárný senát nezabýval intenzitou tohoto zásahu.

V.2. b) skutek 2. kárné žaloby

Před posouzením druhého skutku je třeba uvést, že v důsledku zproštění viny u prvního skutku, nemusel kárný senát hodnotit vztah těchto skutků z hlediska žalované celkové nečinnosti (1. skutek) a dílčí nečinnosti spočívající v neprovedení určitých jednotlivých úkonů (2. skutek).

Kárně obviněnému je žalobou vytýkáno, že se v roce 2004 nevypořádal s tvrzením povinného o úhradě pohledávky obsaženém v odvolání proti exekučnímu příkazu, nevyzval jej k doložení tvrzení a nepředložil jeho návrh na zastavení exekuce soudu. Kárný žalobce poukazoval na skutečnost, že předkládací přípis, jímž mělo být předmětné podání exekutorem předloženo soudu, a který je založen na č. l. 20a exekučního spisu, není spojen s doručenkou a také číslování listu podporuje závěr, že k předložení soudu fakticky nedošlo. To kárně obviněný vyvrátil při jednání předložením dodejky založené v originále spisu u usnesení ze dne 1. 10. 2004. Pokud jde o obsah podání povinného, bylo povinností exekutora je vyhodnotit podle jeho obsahu. V daném případě stěžovatel podání označil jako odvolání proti exekučnímu příkazu č. j. 015 EX 123/2004 - 15 a v jeho textu současně požádal o zastavení řízení. Exekutor sám řízení zastavit nemohl, přičemž ovšem doložil, že podání povinného předložil soudu, a to poté, kdy odvolání (dne 1. 10. 2004) sám zamítl (toto usnesení zaslal soudu). Jediné logické vysvětlení takového postupu je, že o části podání (odvolání) rozhodl sám a ve zbývajících částech (návrhu

na zastavení řízení) je předložil soudu, byť to ze spisu výslovně neplyne. Kárnému žalobci lze ovšem přisvědčit v názoru, že dokladem správnosti postupu exekutora není rozhodnutí Krajského soudu v Praze ze dne 19. 4. 2005, č. j. 22 Co 128/2005 – 29, neboť jím bylo rozhodnuto o odvolání povinného proti usnesení Okresního soudu v Berouně ze dne 16. 2. 2004, č. j. Nc 2552/2004 - 5, ve znění opravného usnesení ze dne 5. 10. 2004, č. j. Nc 2552/2004 – 8, tedy týkalo se samotné pohledávky.

Pokud jde o výtku nesplnění poučovací povinnosti exekutorem, i zde kárný senát vycházel z právní úpravy rozhodné v roce 2004, která exekutory nezatěžovala v takovém rozsahu, jak je tomu v současné době. Poučovací povinnost byla (a je i nyní) upravena v § 254 odst. 3 občanského soudního řádu. Ustanovení § 52 exekučního řádu sice poukazovalo na podpůrné použití občanského soudního řádu, ovšem povinnost postupovat obdobně podle občanského řádu byla do exekučního řádu vložena až novelou provedenou zákonem č. 286/2009 Sb. (srovnej ustanovení § 55b ex. ř.). Mimo to za situace, kdy exekuce v roce 2006 byla považována za ukončenou a tak s ní bylo, byť formálně nesprávně, naloženo, nemohl povinný doznat jakékoliv újmy tím, že tehdy nebyl poučen o tom, jak má doložit splnění povinnosti. Újmu neutrpěla ani oprávněná, neboť její pohledávka ve skutečnosti uhrazena byla. Za daných skutkových okolností nedosahovalo jednání kárně obviněného takové intenzity, aby naplnilo skutkovou podstatu kárného provinění podle § 116 odst. 2 písm. a) exekučního řádu; proto byl této části žaloby z uvedeného důvodu zproštěn.

VI. Náklady řízení

Podle § 19 odst. 3 zákona č. 7/2002 Sb. má kárně obviněný nárok na náhradu nákladů řízení, byl-li kárně žaloby zproštěn. Kárný senát proto kárně obviněnému přiznal náhradu účelně vynaložených nákladů. Kárně obviněný jejich výši při jednání nevyčísлил, proto mu byl nárok přiznán s tím, že výše náhrady bude určena samostatným rozhodnutím.

VII. Zastavení řízení o části kárné žaloby

Kárný žalobce podáním doručeným kárnému soudu dne 28. 1. 2013 výslovně vzal zpět žalobu v části týkající se skutků uvedených pod body 3, 4, 5 kárné žaloby (specifikovány v části III. odst. 1, 2, 3 výroku). Podle § 14 písm. a) zákona č. 7/2002 Sb., o řízení ve věcech soudců, státních zástupců a soudních exekutorů, ve znění pozdějších předpisů, soud řízení zastaví, byl-li návrh vzat zpět. Proto soud řízení o této části kárné žaloby zastavil.

P o u č e n í: Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 30. ledna 2013

JUDr. Miluše Došková
předsedkyně kárného senátu